

BÁO CÁO THẨM TRA

Tờ trình, Báo cáo và Dự thảo Nghị quyết về định hướng Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm 2026 – 2030 cấp Thành phố.

(Ban Kinh tế - Ngân sách trình HĐND Thành phố khóa XVI, kỳ họp thứ 18)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội.

Thực hiện quy định của Luật và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Kinh tế - Ngân sách đã chủ trì cùng các Ban HĐND Thành phố tổ chức thẩm tra các nội dung do UBND thành phố Hà Nội trình HĐND Thành phố khóa XVI kỳ họp thứ 18 về định hướng Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm 2026 - 2030 cấp Thành phố. Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra như sau:

I. Về hồ sơ UBND Thành phố trình

1. Hồ sơ UBND trình HĐND Thành phố gồm Tờ trình số 342/TTr-UBND ngày 25/9/2024, Báo cáo số 351/BC-UBND ngày 25/9/2024 kèm theo dự thảo nghị quyết của HĐND Thành phố về định hướng Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm 2026 - 2030 cấp Thành phố.

2. Việc UBND Thành phố trình HĐND Thành phố cho ý kiến định hướng kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2026-2030 trước khi báo cáo với các bộ, ngành Trung ương để các bộ tổng hợp, có ý kiến thẩm định là phù hợp với quy định về trình tự lập, thẩm định kế hoạch đầu tư công trung hạn tại Luật Đầu tư công.

II. Về nội dung UBND Thành phố trình

1. Kết quả thực hiện Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm 2021 – 2025

Về cơ bản, Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất với nội dung đánh giá do UBND Thành phố trình. Tờ trình đã nêu cụ thể công tác chỉ đạo điều hành thực hiện Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm giai đoạn 2021 – 2025. Đến nay, việc thực hiện Kế hoạch đầu tư công giai đoạn 2021 – 2025 đã đạt được những kết quả tích cực nhất định trong bối cảnh diễn ra dịch bệnh covid – 19, tình hình thiên tai bão lũ, ảnh hưởng của chính trị thế giới. Tuy nhiên, chỉ còn hơn 1 năm để hoàn thành Kế hoạch đầu tư công trung hạn đã đề ra nhưng theo đánh giá của UBND Thành phố, việc triển khai Kế hoạch trung hạn giai đoạn 2021-2025 còn rất nhiều vấn đề bất cập, việc hoàn thành Kế hoạch đầu tư công đã đề ra là khó khả thi. Tính đến nay mới bố trí, giao kế hoạch vốn thực hiện hàng năm là

144.878 tỷ, chỉ đạt 57% Kế hoạch trung hạn. Đồng thời thực tế thực hiện đầu tư và giải ngân giai đoạn 2021 – 2023 chỉ đạt 76,4% Kế hoạch vốn giao. Như vậy nếu có nhiều biện pháp mạnh thì khả năng giải ngân hết năm 2025 mới chỉ đạt hơn 50% tổng Kế hoạch vốn trung hạn năm 2021 – 2025. Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất với những nhận định về hạn chế, tồn tại và nguyên nhân trong triển khai Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021-2025 như đã nêu tại báo cáo của UBND Thành phố. Ban cho rằng cần làm rõ những nguyên nhân mang tính chủ quan từ phía các cơ quan quản lý và các chủ đầu tư của Thành phố để làm cơ sở xác định các nhiệm vụ, giải pháp cần ưu tiên trong triển khai Kế hoạch đầu tư công giai đoạn 2026 - 2030.

2. Về định hướng Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm 2026 - 2030

Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với Mục tiêu, Định hướng của Kế hoạch trung hạn 2026-2030 như báo cáo của UBND Thành phố. Với định hướng đầu tư cụ thể trong 12 nhóm lĩnh vực cơ bản là để cụ thể hóa các nhiệm vụ trọng tâm được xác định tại Quy hoạch Thủ đô Hà Nội thời kỳ đến năm 2030. Tuy nhiên, Ban đề nghị lưu ý ưu tiên trước hết cho các nhu cầu đầu tư thuộc nhiệm vụ chi của Ngân sách địa phương, việc hỗ trợ các nhiệm vụ, dự án của ngành dọc (lĩnh vực quốc phòng, lĩnh vực an ninh và trật tự an toàn xã hội, lĩnh vực tư pháp) cần phải căn cứ vào khả năng cân đối ngân sách của Thành phố và chỉ xem xét đối với các dự án, công trình trực tiếp góp phần thực hiện nhiệm vụ đảm bảo phát triển kinh tế xã hội, an ninh quốc phòng của địa phương. Nguyên tắc bố trí vốn theo đề xuất của UBND Thành phố là bám sát chỉ đạo về nguyên tắc lập kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2026-2030 của Thủ tướng Chính phủ tại chỉ thị số 25/CT-TTg ngày 08/8/2024. Đề xuất của UBND Thành phố về thứ tự ưu tiên bố trí vốn trước hết để đảm bảo đầu tư dứt điểm cho các dự án đã hoàn thành và chuyển tiếp của giai đoạn 2021-2025 và một số nhiệm vụ cần thiết khác (lập quy hoạch, chuẩn bị đầu tư) là phù hợp với chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ và quy định của Luật Đầu tư công. Tuy nhiên, đề nghị xem xét thứ tự ưu tiên trong phân bổ vốn cho các dự án khởi công mới trong giai đoạn 2026-2030 để phù hợp với yêu cầu thực tế của Thành phố, trong điều kiện nhu cầu đầu tư lớn nhưng nguồn lực có hạn thì cần xác định có ưu tiên cho các dự án quan trọng nhưng tổng mức đầu tư rất lớn đến đâu? Tỷ trọng nào để bố trí vốn cho các dự án giải quyết bức xúc dân sinh? việc ưu tiên bố trí vốn cho các dự án thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia cần được xem xét trên cơ sở đánh giá kết quả thực hiện, so sánh với mục tiêu của cả chương trình để tránh đầu tư dàn trải....

Đến nay, Trung ương chưa có thông báo số vốn đầu tư công nguồn ngân sách nhà nước dự kiến cho Hà Nội, chưa có thông tin về các đề xuất của Bộ Kế hoạch và Đầu tư liên quan đến nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn đầu tư công nguồn ngân sách nhà nước giai đoạn 2026-2030. Ban cho rằng, việc đề xuất nguồn vốn và khả năng cân đối nguồn vốn của ngân sách địa phương cần được xác định trên cơ sở xem xét, thuyết minh rõ hơn yếu tố tác động của việc từ năm 2026 sẽ bắt đầu thời kỳ ổn định ngân sách mới với chỉ đạo của Bộ Chính trị về tiếp tục đổi mới cơ chế phân cấp quản lý, phân bổ ngân sách nhà nước để đảm bảo vai trò chủ đạo của ngân sách Trung ương và chủ động của ngân sách địa phương, các cơ quan, đơn vị có liên quan (kết luận số 93-KL/TW ngày 26/8/2024); xem xét đến phương án dự kiến Kế hoạch tài chính trung hạn giai

đoạn 2026-2030 của Thành phố đang trong quá trình xây dựng, chưa được báo cáo, xin ý kiến của các cấp có thẩm quyền.

Cả 3 phương án Kế hoạch trung hạn 2026-2030 đề xuất được xây dựng trên cơ sở xuất phát từ nhu cầu đầu tư và yêu cầu phát triển cơ sở hạ tầng trong các ngành, lĩnh vực được sử dụng vốn đầu tư công của giai đoạn 2021-2025. Tuy nhiên, nhu cầu vốn cho các lĩnh vực, dự án đầu tư chưa được xác định đầy đủ, nhất là với các nhu cầu đầu tư cho các đề án quan trọng mà UBND đã và đang trình HĐND thông qua như Đề án phát triển đường sắt đô thị¹, Đề án phát triển xe bus sử dụng nhiên liệu xanh, Chương trình phát triển đô thị của Thành phố.... Trong đó, so với danh mục các dự án Thành phố cần ưu tiên đầu tư cho giai đoạn đến năm 2030 trong Chương trình phát triển đô thị thành phố Hà Nội đến năm 2035 mà UBND đang trình HĐND Thành phố tại kỳ họp này (tờ trình số 289/TTr-UBND ngày 05/9/2024) hiện còn thiếu khá nhiều nội dung quan trọng, ví dụ như các dự án xử lý nước thải (hiện định hướng trong kế hoạch đầu tư công mới xác định nhu cầu đầu tư cho 10 trong tổng số 20 dự án xử lý nước thải)², các dự án đầu tư hoàn thiện mạng lưới giao thông³.... Việc đề xuất ngân sách Trung ương hỗ trợ chỉ cho 2 dự án mới (Xây dựng cầu Ngọc Hồi kết nối Hà Nội với Hưng Yên; Cải tạo, nâng cấp quốc lộ 21A đoạn Sơn Tây – Hòa Lạc – Xuân Mai) là chưa tính đến phương án cần Trung ương hỗ trợ cho triển khai Đề án phát triển đường sắt đô thị mà UBND đã báo cáo Ban Thường vụ Thành ủy và trình HĐND Thành phố tại kỳ họp 17 (tháng 7/2024) cũng như các dự án cần Trung ương đầu tư và hỗ trợ đầu tư theo phân kỳ đến năm 2030 thuộc Chương trình phát triển đô thị thành phố Hà Nội giai đoạn đến năm 2035.

Ban Kinh tế - Ngân sách cho rằng cần tiếp tục rà soát, hoàn thiện thêm các nội dung của Kế hoạch đầu tư công trung hạn 2026-2030, trong đó cần tính toán thêm phương án huy động nguồn vốn đảm bảo tính khả thi; rà soát, cập

¹ Theo Đề án Đường sắt đô thị mà UBND trình HĐND tại Kỳ họp 17, đến năm 2030 cần có 14,6 tỷ USD (theo tỷ giá hiện thời tương đương khoảng 350 tỷ đồng) để thực hiện phát triển đường sắt đô thị của Hà Nội, trong đó ngân sách Thành phố có thể cân đối được 11,57 tỷ USD, cần Trung ương hỗ trợ trên 3 tỷ USD.

² Một số dự án thuộc lĩnh vực xử lý nước thải chưa có trong phương án Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm giai đoạn 2026 - 2030, bao gồm: (1) Xây dựng NMXLNT Ngũ Hiệp; (2) Xây dựng NMXLNT Vĩnh Ninh; (3) Xây dựng NMXLNT Đại Áng; (4) Xây dựng NMXLNT Sơn Du; (5) Xây dựng NMXLNT Dục Tú; (6) NMXLNT Đông Dư; (7) Xây dựng NMXLNT Phú Thị; (8) Xây dựng NMXLNT Yên Thường; (9) Xây dựng NMXLNT Dương Nội; (10) Xây dựng NMXLNT Đức Thượng.

³ Một số dự án đầu tư hoàn thiện mạng lưới giao thông chưa có trong danh mục phương án Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm giai đoạn 2026 - 2030: (1) Cầu Trần Hưng Đạo; (2) Cầu Giang Biên và đường nối hai đầu cầu (không có trong Phương án số 1 và 2) (3) Cầu Thượng Cát (4) Cầu Ngọc Hồi, (5) Nâng cấp mở rộng cảng Sơn Tây; (6) DT 401 (Trục Tây Thăng Long đoạn từ Vành đai 4 tới Sơn Tây); (7) DT. 102 (Trục Hồ Tây - Ba Vì đoạn từ Vành đai 4 tới Hòa Lạc) (8) DT. 403 (Trục Hồ Tây Ba Vì đoạn từ Vành đai 4 tới Hòa Lạc) (9) 1 DT 4190 (Đường Tả Hâu kéo dài); (10) Xây dựng mới đường Hà Đông 2 - Xuân Mai; (11) Cải tạo nâng cấp quốc lộ 103 cũ đoạn qua địa bàn huyện Sóc Sơn; (12) Xây dựng mới tuyến đường nối đường Nhật Tân - Shy bay Nội Bài, (13) Xây dựng tuyến đường chính đô thị kết nối khu vực thị trấn Xuân Mai hiện hữu với khu vực phát triển đô thị mới và kéo dài tiếp đến thị trấn Kim Bài, huyện Thanh Oai, (14) Nâng cấp mở rộng cảng Phú Xuyên - Vạn Diêm; (15) Mở rộng quốc lộ 3 cũ (đoạn từ nút giao thông đường 18 đến ngã ba đường vào đền Sóc, huyện Sóc Sơn), (16) Xây dựng mới trục Tây Thăng Long (TCS) và tuyến đường phía Bắc Khu đô thị mới Nam Thăng Long giai đoạn 3 (LK1); (17) Cải tạo, mở rộng đường Nguyễn Hoàng Tôn (LK25) theo quy mô quy hoạch, (18) Xây dựng trục Hà Tây - Ba Vì đoạn từ vành đai 3 đến vành đai 4;...

nhật danh mục các dự án cần ưu tiên đầu tư; rà soát các chỉ tiêu kinh tế - xã hội dự kiến 2026-2030 căn cứ vào các định hướng xây dựng nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố lần thứ 17 (2020-2025) đề xây dựng phương án bố trí tỷ trọng vốn theo ngành, lĩnh vực đảm bảo hoàn thành các chỉ tiêu đề ra. Đồng thời, đề nghị lưu ý việc: danh mục các dự án trong phương án nhu cầu tối thiểu không là căn cứ để các cơ quan, đơn vị xác định nguồn vốn và khả năng cân đối nguồn vốn khi thực hiện các thủ tục đầu tư (lập và trình phê duyệt chủ trương đầu tư, phê duyệt dự án đầu tư). Các giải pháp cần nghiên cứu, đề xuất thêm các nội dung để khắc phục các tồn tại đã được nhận diện qua đánh giá quá trình triển khai Kế hoạch trung hạn 2021 – 2025 (nhất là các tồn tại do nguyên nhân chủ quan từ phía các cơ quan, đơn vị thuộc Thành phố).

IV. Dự thảo Nghị quyết

Căn cứ nội dung thẩm tra nêu trên và căn cứ điểm đ, khoản 5 Điều 55 Luật Đầu tư công, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị HĐND Thành phố có ý kiến thống nhất về mục tiêu, định hướng và nguyên tắc xây dựng Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2026-2030 của Thành phố để làm cơ sở UBND Thành phố triển khai thủ tục, báo cáo nhu cầu trình các Bộ và Chính phủ xem xét, đồng thời giao UBND Thành phố tiếp tục hoàn thiện phương án Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2026-2030, trình cấp có thẩm quyền theo trình tự thủ tục quy định của Luật Đầu tư công.

Ban đề nghị chỉnh sửa dự thảo nghị quyết của HĐND Thành phố theo ý kiến thẩm tra nêu trên để làm cơ sở cho các đại biểu HĐND Thành phố xem xét, quyết nghị.

Ban Kinh tế - Ngân sách kính trình HĐND Thành phố./.

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND Thành phố;
- UBND Thành phố;
- Đại biểu HĐND Thành phố;
- Các ban HĐND Thành phố;
- Các văn phòng: HĐND, UBND TP;
- Các sở: KH&ĐT, TC, Kho Bạc TP;
- Lưu: VT, KTNS_{KHưng}.

Hồ Văn Nga